Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto - - - $6.00
Za pol leta - - - - - $3.00
Za New York celo leto - $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3—3878 | Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870 | TELEFON: CHelsea 3—3878

NO. 88. — ŠTEV. 88. | NEW YORK, THURSDAY, APRIL 14, 1932. — ČETRTEK, 14. APRILA 1932 | VOLUME XXXX. — LETNIK XXXX.

NEMŠKA VLADA RAZPUSTILA HITLERJEVO ARMADO

V HITLERJEVI ARMADI JE BILO 80 ODSTOTKOV NEZAPOSLENIH KI JIH JE STRANKA PODPIRALA

Predsednik Hindenburg je proglasil s posebnim dekretom Hitlerjeve napadalne čete za nepostavne. — Nezaposleni delavci, ki jih je bilo vse polno v "armadi", so dobivali od stranke po štiri marke na dan in še posebno podporo. — Voditelj narodnih socijalistov je zavrnil vsako odgovornost.

BERLIN, Nemčija, 13. aprila. — Predsednik nemške republike, maršal Hindenburg, je izdal danes poseben dekret, s katerim je proglasil Hitlerjevo narodno-socijalistično armado kot protipostavno.

Prepoved se tiče 40,000 narodnih socijalistov, ki so bili organizirani na vojaški podlagi. Nasprotniki so jih označevali z imenom "petrorijanska garda" ter so tvorili neko posebno državno oblast v nemški državi.

Državni kancler Bruening je smatral to odredbo za tako važno, da je za cel dan odgodil svoj odhod na razorožitveno konferenco, ki se vrši v Ženevi.

Predno je bila izdana tozadevna odredba, se je posvetoval z ministrom državne brambe Groenerjem, dočim je imel slednji že prej dolgotrajna posvetovanja z zastopniki posameznih nemških držav.

Prejšnji mesec je policija vdrla v lokale, kjer so se zbirali Hitlerjevi pristaši in zaplenila dosti obtožilnega materijala. Iz nekaterih listin oziroma pozivov je bilo jasno razvidno, da se pripravljajo narodni socijalisti na oboroženo vstajo.

Predsednik Hindenburg je v svojem odloku razpustil vse "napolvojaške organizacije narodnosocijalistične nemške delavske stranke, udarne čete in policijske formacije, njihove štabe, rezerve, motorne, mornariške in kavalerijske divizije, letalne in sanitetne zbore in proviantne oddelke. To je potrebno za zaščito javne varnosti in za avtoriteto države."

V uradni izjavi je nadalje rečeno, da so bile napadalne čete na vojaški način organizirane ter so predstavljale privatno armado, ki je večkrat posegala v delokrog policije.

Ta odredba pomenja smrtni udarec za Hitlerja in njegovo stranka, težko bodo prizadeti pa tudi nezaposleni.

Kolikor se je dalo ugotoviti, je bilo v Hitlerjevi "armadi" osemdeset odstotkov nezaposlenih, ki so dobivali po štiri marke na dan in še posebno podporo. Za vse te nezaposlene bodo morala vbodoče skrbeti vlada.

Udarne čete so bile organizirane po uzorcu stare pruske armade. Med njihovimi voditelji je bilo dosti bivših kajzerjevih častnikov, ki so tvorili generalni štab.

Ko je bil izdan dekret o razpustu, se je nahajal Hitler v hotel Kaiserhof. Časniškim poročevalcem je rekel, da zavrača vsako odgovornost za posledice, ki jih bo imel vladni dekret.

— Jaz nisem odgovoren, — je dejal, — kaj bo počelo teh štiristotisoč mož, ko so mi vzeli kontrolo nad njimi. Vlada nikakor ne more preprečiti, da mi ostanejo moji ljudje zvesti, dokler imajo srce in glavo na pravem mestu.

Nekateri politični opazovalci pravijo, da je vlada s svojim dekretom vse nekaj drugega dosegla kot je pa nameravala doseči.

Že itak veliko število Hitlerjevih pristašev se bo še povečalo. Pri pruskih deželnozborskih volitvah, ki se bodo vršile 24. aprila, bo Hitler brez dvoma zmagal.

Vstaja proti mandžurski vladi

GENERAL MA JE PROGLASIL NEODVISNOST OD NOVE VLADE

PEKING, Kitajsko, 13. aprila. — Med prebivalstvom Mandžurije je vedno bolj opažati nezadovojstvo z novo mandžursko vlado, katero so ustanovili Japonci in je v vseh ozirih odvisna od njih. Najhujši udarec je zadal vladi znani general Ma Čan Šan, ki je te dni proklamiral neodvisnost province Heilungkiang.

General Ma je svoječasno branil mesto Tsitsihar proti Japoncem, pozneje se je pa zvezal z njimi, nakar so ga Kitajci obtožili veleizdaje.

Včeraj je izrojaval bivšemu mandžurskemu vladarju, maršalu Čang Hsue Liangu, da je proklamiral neodvisnost od mandžurske vlade, kateri načeljuje bivši kitajski cesar Henry Pu-Yi ter vlada s pomočjo japonskih bajonetov.

Soglasno s kitajskimi poročili, vihrajo v Tsitsiharu, glavnem mestu Heilungkiang provincé, zopet kitajske zastave.

V vsem severnem delu Mandžurije je položaj zelo napet, ker se širijo govorice, da bodo začeli Japonci vkratkem času prodirati proti sovjetski meji.

Ko se je bil general Ma pridružil Japoncem, so ga imenovali za governerja Heilungkiang province. V novi mandžur. vladi je vršil nekaj časa tudi službo vojnega ministra.

V oddaljenosti petinsedemdesetih milj od Harbina je prišlo do vročih bojev med Japonci in Kitajci. Na bojišču je baje obležalo tristo Kitajcev.

Koliko vojakov so izgubili Japonci, poročilo ne omenja.

TEŽAVE S PODONAVSKO FEDERACIJO

Liga narodov nima denarja za nesložni Balkan. — Tozadevna seja je odgodena do maja.

Ženeva, Švica, 13. aprila. — Zastopniki štirinajstih držav so odkrito izjavili, da nimajo zlata, da bi ga vrgli za kako slabo stvar, dokler na Balkanu ni sloge. Natc je vsak zastopnik zasedel svoj stol in po kratkih besedah je bila razprava liginega finančnega odbora glede podpore centralni Evropi preložena do maja.

Člani liginega sveta so upali, da bo prišlo na londonski konferenci do kakega sporazuma, ki bi zadovoljil Francijo, ki edina ima dovolj zlata, da ga more posoditi. Konferenca štirih velesil pa je prišla na mrtvo točko in Francija ni bila zadovoljna. Ostali so samo finančni izvedenci, ki delujejo po načrtu francoskega ministrskega predsednika Andre Tardieu za podonavsko gospodarsko zvezo.

Tardieu je privoščil liginemu svetu le malo besed in je prepustil nemškemu delegatu Bernhardu pl. Buelowu, da pokaže kak žarek upanja. Buelow je prosil svoje tovariše nekoliko potrpljenja in rekel, da javnost nesporazum londonske konference zelo pretirava in da se bodo pogajanja zopet pričela.

Avstrijo in Grško, ki sta bili posebno priporočeni za takojšnje posojilo, je potolažil italijanski zunanji minister Dino Grandi z besedami, da "bo potreba nagle pomoči vedno ostala v naših mislih".

BREZPOSELNI DOBIL VELIKO DEDŠČINO

Pred štirimi leti je odšel po svetu za delom. — Vrnil se je brez denarja. — Podedoval je $70,000.

Toronto, Ontario, Kanada, 13. aprila. — William Roden, star 30 let, se je po štirih letih vrnil v Toronto brez denarja in brez dela ter je izvedel, da je po svojem stricu podedoval $70,000.

Roden je bil od doma 14 let in je v tem času potoval okoli sveta. Slednjič se je ustavil v New Yorku, kjer je skušal najti delo. Ker ga ni mogel najti, je zopet odpotoval v Toronto, toda v njegovi domači hiši so živeli tuje ljudje. Slednjič najde prijatelja, ki mu pravi, naj gre k odvetniku.

— Podedovali ste $70,000, — mu pravi odvetnik. — To je vaš delež $300,000 zapuščine vašega strica Henryja.

S pomočjo odvetnika je Roden tudi našel svojo družino.

VELIKANSKA RUSKA PALAČA

Za načrt nove ruske vladne palače je dobil Amerikanec prvo nagrado.— Arhitekt Hector O. Hamilton bo šel v Rusijo.

Palača sovjetske vlade, ki bo zgrajena na mestu nekdanje katedrale Kristusa Odrešenika, bo imela 400 čevljev visok stolp in bo izgledala kot kak ameriški nebotičnik.

Sovjetska vlada je razpisala nagrade za najboljše načrte in prvo nagrado je dobil Hector O. Hamilton iz New Yorka, ki je star šele 28 let.

Hamilton je rekel, da je napravil načrt, po katerem bi bil stolp visok 220 čevljev, da pa je dobil od sovjetske vlade naznanilo, da naj bo stolp dvakrat tako visok. Ostali del stavbe ostane neizpremenjen po Hamiltonovem načrtu.

Ako primerjamo stavbo po ameriški razsežnosti, bo dolga pet blokov in široka en blok. Empire State Building v New Yorku meri 24.500,000 kubičnih čevljev, sovjetska palača pa bo merila približno 51,800,000 kubičnih čevljev.

Po Hamiltonovih računih bo sovjetska palača veljala $45,000,000 in bo vzelo tri leta, da jo zgradijo.

Katedralo Kristusa Odrešenika so že podrli in zdaj že izkopujejo za temelj.

Ko bo Hamilton pregledal zemlja in se posvetoval s sovjetskim odborom, se bo vrnil v Ameriko in bo s seboj vzel arhitekta Yofana in Žoltovskega, ki sa tudi prejela nagrade za svoje načrte.

Glavni urad za zgradbo palače bo v New Yorku in oba ruska arhitekta bosta njegova posvetovalna namestnika. V Hamiltonov načrt bo vključenih nekaj podrobnosti načrtov obeh ruskih arhitektov, toda konečno odločitev ima Hamilton.

Zunanje stene bodo iz belega in črnega granita; notranjost pa bodo poslikali ruski umetniki.

JUGOSLAVIJA JE SKLENILA MORATORIJ

Beograd, Jugoslavija, 13. aprila. — Skupščina je sklenila, da kmetom ni treba plačati dolgov do 15. avgusta, to je do časa, ko bodo pospravili svoje pridelke.

HUDI LISJAKI

Stuart, Neb., 12. aprila. — Uradniki Stuart Fox Farms najbrž še dolgo ne bodo vedeli, kako bodo mogli letos prodajati lisice.

Lisice imajo mladiče, toda vsi lisjaki so naenkrat postali tako zlobni, da se jim nikdo ne sme približati. Lisjaki nosijo hrano v brloge za mtere in mladiče.

NAPREDOVANJE PAPEŽA PIJA

Papeža so volili štiri dni. Bil je samo sedem mesecev kardinal, ko je bil izvoljen za papeža.

Rim, Italija, 13. aprila. — Pred desetimi leti 12. februarja ob 11.45 dopoldne je oblak belega dima iz dimnika Sikstinske kapele naznanil radovedni množici na trgu sv. Petra, da je bil izvoljen nov papež. Štiri dni je glasovalo 53 kardinalov, da je eden izmed njih prejel tri četrtine glasov.

Njegov prednik papež Benedikt XV. je 13. junija 1921 imenoval Msgr. Rattija za nadškofa v Milanu in ga obenem posvetil v kardinala.

Splošno je znana govorica, kako se je po posvetitvi papež zaupno pogovarjal s tremi novimi kardinali in je med drugim rekel: Danes sem vam dal rdeče oblačilo, toda ne bo dolgo, ko bo eden od vas dobil belo oblačilo.

Sedem mesecev nato je papež Benedikt umrl. Kardinal Ratti je odpotoval iz Milana v konklave k volitvi novega papeža. Na železniški postaji ga pozdravi skupina belo oblečenih deklet in ga, izročivši mu šopek belih cvetlic, pozdravi z besedami:

— Barva teh cvetlic pomeni obleko, katero bo nosila vaša eminenca.

In dekleta so imela prav, kajti kardinal Ratti je bil izvoljen za papeža, dasi si je pri odhodu iz Milana kupil železniški listek tudi za nazaj.

Papež Pij XI. je zelo delaven in je dosegel v cerkvenem oziru že mongo velikih stvari in tudi med vladarji sveta uživa najvišje spoštovanje. Največja njegova zasluga pa je, da je sklenil z italijansko vlado vatikansko pogodbo, po kateri ima papež zopet svojo posvetno papeško državo in ni več "vatikanski jetnik".

SLEDNJIČ JE DOBIL SVOJO ŽRTEV

Dunaj, Avstrija, 13. aprila. — Neki Soukup je na ulici ustrelil znanega dunajskega zdravnika dr. Gustava Alexander. Skušal ga je umoriti že pred dvaindvajsetimi leti.

Kot pravi policija, Soukup ni popolnoma pri zdravi pameti in je že skušal umoriti tudi nekega drugega zdravnika.

Soukup je bil po prvem atentatu na dr. Alexandra leta 1910 poslan v umobolnico, kjer je bil 12 let. Morilec pravi, da je ustrelil zdravnika, ker ga je pred leti operiral, da pa je bila ta operacija samo eksperiment. Soukup je bil pred desetimi leti odpuščen iz umobolnice in se je vrnil v svojo domovino na Češko. Vrnil pa se je pred nekaj dnevi zopet na Dunaj.

Soukup je zadel dr. Alexandra s tremi kroglami in je na mestu umrl.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

GRAF ZEPPELIN JE ZOPET DOMA

Friedrichshafen, Nemčija, 13. aprila. — Nemški zrakoplov Graf Zeppelin je zopet v svojem hangarju po končani drugi vožnji v enem mesecu v Pernambuco v Braziliji.

Ko se je veliki zrakoplov vrnil, je bil na letališču silen vihar, vsled česar ga je bilo mogoče le z velikim naporom spraviti v hangar.

Vožnja iz Pernambuco je bila počasnejša kot prejšnje vožnje. Zaradi goste megle je rabil zrakoplov na povratni vožnji 101 uro.

SREDSTVO PROTI STRUPENIM PLINOM

London, Anglija, 13. aprila. — Kemiki vojnega ministrstva so po 14-letnih poizkusih iznašli sredstvo proti vsem strupenim plinom, ki se rabijo v vojni.

Pri teh poizkusih je marsikdo postavil svoje življenje v nevarnost. Prostovoljci so hodili po pokrajinah, ki so bile nasičene strupenih plinov. Ko pa jim je bilo dano protisredstvo, so takoj okrevali od učinka plinov.

Pri teh poizkusih je mogoče eden umrl vsled učinka plinov in sicer ravnatelj preiskovalnega oddelka major W. R. Galwey, ki je umrl 6. marca in je bila njegova bolezen označena kot pljučnica. Prav lahko pa je mogoče, da je umrl na posledicah zastrupljenja s plini.

MAČKE BEŽE PRED MIŠMI

V Avstraliji so se miši zelo razmnožile. — Uničujejo živali in trgovine. Stanovanja so polna miši.

Melbourne, Avstralija 13. apr. Prebivanci v Wimera in Malee okrajih kličejo na pomoč, da bi jih kdo rešil mišje nadloge.

Miši so prevzele celo vlado nad obema okrajema. Uničujejo domače živali in živež, vdirajo v trgovine in uničujejo vse, kar jim tekne. Vsa prizadevanja uničiti jih so zaman.

Kot zadnjo pomoč so ljudje zbrali 1000 mačk in jih spustili na miši. Dva dni so mačke lovile miši jih uničevale in jedle. Po dveh dneh pa so postale presite in so legle na solnce. Mii pa ni bilo nič manj in so ravno tako gospodarile kot prej in se slednjič lotile tudi mačk, ki so končno morale pobegniti.

Prebivalci naznanjajo oblastim, da je toliko miši, da je med jedjo skačejo na mize in jim pred očmi kradejo hrano s krožnikov. Po polju so uničile vse pridelke in pomorile veliko število ovac.

Miši so celo prišle v Dookie poljedelsko šolo, lezle so po posteljah dijakov, trgale rjuhe, blazine in odejo.

HOOVERJEV SIN OBSOJEN

Los Angeles, Cal., 13. aprila. — Allan Hoover, mlajši sin predsednika Hooverja je za prenaglo vožnjo v prometnem središču plačal $7 kazni.

Sodnik pokliče njegovo ime in vpraša, kaj misli glede obdolžbe proti sebi.

— Kriv sem, vaša visokost, — odvrne mladi Hoover.

— Kazen $7; plačajte uradniku.

Mladi Hoover, ki je uradnik v neki banki, je plačal kazen.

Hoover je vozil s svojim avtomobilom 35 milj na uro na kraju, kjer je dovoljenih samo 25 milj.

—Bil sem na poti v kopališče, — je rekel Allan Hoover.

ZOPET DRVENJE ZA ZLATOM

Butte, Mont., 13. aprila. — Zopet prihajajo iskalci zlata v gore, kjer prinašajo vsled tajanja snega narasli potoki zlato rudo v dolme.

Šumeče in drveče vode trgajo iz granitnih skladov zlato rudo in jo odlagajo v pesku in blatu. Ljudje večinoma brezposelni, prihajajo z lopatami in siti ter iščejo in precejajo dragoceno rudno.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sakser, President L. Benedik, Treas
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	Za pol leta	$3.50
Za četrt leta	$1.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
		Za pol leta	$3.50

Subscription Yearly $6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3—3878

BODOČNOST MAJNERJEV

Vzemimo za primer državo Kentucky, kjer so razmere najslabše.

Izza leta 1923 je zapustila tamošnje premogovno ozemlje nad dvestotisoč premogarjev, in precejšnje število premogovnih baronov je bankrotiralo.

Pol milijona majnerjev pa še vedno dela povprečno po dva dni na dan. Z denarjem, ki ga zaslužijo, pa ne morejo preživeti in obleči svojih velikih družin.

Ako bi bile sedanje razmere posledica depresije, če bi bilo teh pol milijona majnerjev prepričanih, da bodo zopet delali po šest dni na teden, kakorhitro si bo industrija opomogla, bi problem ne bil tako težak.

Pa je baš nasprotno.

Človeške roke pri kopanju premoga postajajo vedno bolj nepotrebne. S stroji zamore producirati majner poldrugo tono več premoga na šiht kot ga je producíral leta 1913.

Dežela ne potrebuje toliko premoga kot ga je potrebovala včasi. Premog bolj in bolj izpodrivata olje in naravni plin.

Vsled teh dejstev postaja premog manj potreben, s premogom vred pa tudi premogarji. Izza leta 1909 niso še nikdar nakopali tako malo mehkega premoga kakor lani. To količino pa zamore producirati s pomočjo modernih metod dvestopetdeset tisoč premogarjev.

Toda premogarja ni mogoče spraviti iz okolice majne. Običajno niso vajeni drugega posla. Tudi če kompaunija rov zapre, ostanejo v njega bližini ter si pomagajo na vse mogoče načine, da lakote ne pomro.

Nekateri si postavijo svoje šotore ob bregovih rek. V svoji preprostosti se spominjajo časov prejšnjega blagostanja.

Naivni so ter so trdno prepričani, da sedanji težki časi ne bodo dolgo trajali.

Najbrž ne bo nikdar več dela in zaslužka za vseh 500,000 premogarjev v državi Kentucky. Toda njihove družine potrebujejo hrane in obleke in potrebovale je bodo še dolgo vrsto let, dokler ne bo odstranjen temeljni vzrok siromaštva.

Drugega ne bo kazalo kot pregovoriti dvestotisoč majnerjev, da si bodo poiskali drugje zaslužka.

Če tega ne bo mogoče, utegnejo nastati usodepolne posledice, kajti lačni ljudje so dovzetni za vsako propagando ter se ne plaše nobenih nasilnih sredstev.

Deželo čaka silna naloga, kako zaposliti preobilico delavcev, ne da bi s tem škodovala že obstoječim industrijam.

POMLAJEVANJE ŽIVINE.

V zadnjem času so raztegnili praktični švicarski živinozdravniki pomlajemalne metode dunajskega pomlajevalca dr. Steinacha na nekatere domače živali in so dosegli prav lepe uspehe. S precepljanjem žlez so na pr. povzročili, da so pred operacijo nerazvite krave naravnost "vzcvetele", kar je imelo za posledico obilico mleka in izredno radovitnost. Na slučen način so pomlajevalci obnovili življenje tudi pri starem, izrabljenem govedu in pa pri mladih, evnuških živalih, ostarele bike, ki niso bili več za nobeno rabo pa so tako poživili da so jih lahko porabili za prejšnje funkcije.

Prof. Steinach se je podal sam v Švico, kjer je nadzoroval poskuse cepljenja na živalih in je na kraju spreviel, da je njegova metoda zelo hvaležna. Delal je poskuse na enako starih kontrolnih živalih, raziskoval težo sekundarnih značajev po spolu in delal tudi histološke preiskave. Prišel je do spoznanja, da prekašajo rezultati vsa pričakovanja. Poskusi po Steinachovih metodah so izzvali med švicarskimi živinorejci največje zadovoljstvo, kajti z njimi se obeta tej panogi narodnega gospodarstva znatno izboljšanje in večja rentabilnost.

Dopisi.

Forest City, Pa.

Tukaj je po kratki bolezni v starosti 77 let ravno na svoj rojstni dan 2. aprila umrl Jožef Bucinel. Zapustil je ženo, šest sinov in dve hčeri. Doma je bil nekje od Gorice na Primorskem ter je bil eden prvih tukajšnjih naseljencev.

Spadal je k društvu Marije Vnebovzete, K. S. K. J. in "Zvezda", S. N. P. J., katera so ga spremila k grobu.

Naj mu bode ohranjen blag spomin družini pa izrekam globoko sožalje.

Poročevalec.

Barberton, Ohio.

Pred krakim ustanovljen zabavni klub "Kras" je imel prvo prireditev dne 9. aprila t. m. v dvorani Samostojnega društva "Domovina" na 14. cesti.

Navzlic slabemu vremenu je bila udeležba tako velika, kakršne nismo pričakovali.

Posetil je nas domači pevski zbor "Javornik" in tudi v veli kem številu tukajšnji rojaki in rojakinje, kakor tudi rojaki iz več bližnjih in daljnih naselbin.

Cenjenemu občinstvu, ki je to prireditev posetilo, se zabavni klub "Kras" na tem mestu najtoplejše zahvaljuje. Ob priliki vam bomo povrnili.

Hvala lepa tudi gospodu Petru Zgagi. Čeravno mu ni bilo mogoče udeležiti se te naše kraševske prireditve, nam je pa v štv. 82 tega lista želel, da bi se dobro zabavali ter da bi imeli popoln uspeh.

Rodoljubni pozdrav našemu narodu širom Amerike in drugod!

Odbor.

Sheboygan, Wis.

V stari kraj se bom podal z vso svojo družino in sicer 2. maja. 4. maja se vkreamo v New Yorku na parnik "Berengaria".

Pri tem pa pozdravljam vse moje znance in prijatelje, posebno pa naročnike Glas Naroda, za katerega sem bil zastopnik. Zaslužijo javno pohvalo in priznanje, da so v splošnem dobri naročniki, in kakor vidim, pri naročnikih je list Glas Naroda želo priljubljen.

Novi zastopnik za list Glas Naroda pa bo Mr. Leo Majcen, 1016 Logan Ave., ki nastopi z mesecem majem.

Listu Glas Naroda želim veliko uspeha in napredka v bodočnosti, posebno pa dobrih in plemenitih poročevalcev in dopisnikov, ki bodo svoje talente porabili za izobrazbo in vzpodbujanje narodne zavesti.

Obenem pa tudi naznanjam vsem mojim domačinom iz Velesovega ali okolice, da mi lahko pismeno naznanijo na tukajšnji naslov, če kdo kaj želi. Jaz sem podomače Peterčev iz Velesovega. Rad bi videl, če bi se oglasila Katy Jekovec, ki je nekje v Colorado in moji prijatelji iz Oregon City, Ore., Mike Martinjak, Frank Sekne, Frank Sajevič, Lovro Oman. Pred 20 leti sem bil v Oregon City in so mi še dobro v spominu veseli in prijazni dnevi, ki sem jih preživel med svojimi sorojaki in prijatelji.

Oregon City je eno najlepših mest spomladi in poleti. Zrak je izvrsten in po večini vse mestne ceste so ob krajih zasajene z vrtnicami in drugimi rožami, tako da je celo leto mesto v cvetju.

Toraj končam ta dopis in vas vse prav prijateljsko pozdravljam.

Janez Zorman.

KAJ PRAVI PLANINŠEK

Charleya "Eskima" Planinška pozna urednik že precej časa. Pismeno sta se seznanila pred osmimi ali devetimi leti, ko se je javil Planinšek iz najsevernejšega dela Kanade. Tedaj je nakratko opisal svoje dogodivščine in dodivljaje, in takrat se je v uredniku ponovno potrdilo prepričanje, da najdeš Slovenca v vsakem kotičku božje zemlje.

Pozneje se je večkrat oglašal. Pisal je predno se je podal na dolgo vožnjo v malem čolnu. Seboj je bil vzel svoja dva otroka in dva severna psa ter se iz Hudsonskega zaliva odpravil proti Jugu. To je bilo meseca marca leta 1929.

Planinško va otroka

Po Mississippiju in drugem vodovju je dospel do Bahamskega otočja, odkoder je krenil proti severu ter pristal prejšnji teden v New Yorku.

Bila je dolga, dolga pot ... desettisoč dvestopetdeset milj.

Ko je stopil v uredništvo, sta se z urednikodm pozdravila kakor stara znanca.

Nato je začel pripovedovati, kako se mu je godilo.

Dosti je videl, pa tudi dosti slišal — pohvale in graje. Toda na potovanju ne sme biti človek izbirčen. Vpoštevati mora razmere in razpoloženje ljudi.

— Ko smo nekje v Floridi pristali — je pripovedoval vztrajni romar, — nas je hotela neka stara ženica policiji ovaditi, češ, da noče takih rokomavhov na svojem zemljišču. Ko sem ji po pokazal svoje listine in je spoznala, kdo sem, se je tako odtajala, da je začela moja dva otroka sprevajati po mestu ter je vsepovsod pripovedovala, kako je ponosna na svoje goste.

Na potovanju je Mr. Planinšek srečal vsakovrstne ljudi ter pravi, da so Angleži in Norvežani najboljši "športi". Lahov, Poljakov in Nemcev ni posebno pohvalil.

Sestal se je samo s tremi ali štirimi Slovenci. Umevno je, da je bil tega srečanja najbolj vesel.

Kjerkoli se ustavi, je prijazno sprejet ter je večinoma gost raznih športnih klubov ali pa ljudi, ki se zanimajo za šport.

Govori lepo slovenščino, dasi pravi, da je bil v Mehiki rojen in da je bila v njegovem življenju doba, ko petnajst let ni izprego voril nobene slovenske besede.

Njegova dva otroka Tony in Inez sta ljubka in prijazna ter se le medlo spominjata svoje matere Eskimovke, ki je pred sedmimi ali osmimi leti umrla na daljnem Severu.

V New Yorku bo imel Mr. Planinšek več predavanj, nakar se bo znova odpravil med večni sneg in led.

New York mu sicer ugaja, toda za ves svet bi ne hotel v New Yorku živeti.

— Sam ne vem, kako morete prestajati tukaj — je dejal. — Ne Severu je vse drugačno življenje. Če bomo srečno dospeli tja, vam bom že kaj sporočil.

ŽENA ZABODLA MOŽA

Kmet Gligor Devetak iz vasi Graduša pri Sisku je živel že več let v konkubinatu z Milko Bajač. Na veliko soboto je prišel k Milki njen brat in jo prosil naj mu posodi konje in voz da bi pripeljal nekaj iz mesta. Sestra je ugodila njegovi želji, ta čas je pa prišel Devetak in ko je zvedel, kaj se je zgodilo, je začel svojo priležnico zmerjati. Beseda je dala besedo in končno je Milka pograbila kuhinjski nož ter ga zasadila Devetaku v prsa. Težko ranjenega moža so prepeljali v bolnico in malo je upanja, da bi okreval.

UBOGI SOVJETSKI DIPLOMATI

Sovjetske oblasti so baje prepovedovale sovjetskim diplomatom plesati rumbo. Položaj sovjetskih diplomatov sploh ni posebno prijeten. Nad njihovimi glavami visi mnogo strogih predpisov, med drugimi tudi določba, ki pravi, da morajo ostti sovjetska diplomatska zastopstva v inozemstvu otočki sovjetske države, kjer se je treba strogo držati sovjetskega načina življenja in paziti, da n prodre vanj zunanji vpliv. Zato je sovjetska vlada v mnogih mestih kupila hiše, kjer vsi sovjetski diplomatski uradniki stanujejo, da so pod stalnim nadzorstvom in da v Moskvi vedno vedo, kako živé in s kom občujejo.

Sovjetski zastopniki v inozemstvu ne smejo zahajati v kino ali na koncerte sami, ne smejo na noben koncert, kjer nastopajo ruski emigranti. Prepovedano jim je celo poslušati Šaljapina na gramofonskih ploščah. Frak smejo obleči samo ob izrednih svečanostih, drugače pa morajo biti oblečeni skromno, preprosto. Tanga, foxtrota in rumbe ne smejo plesati. Plešejo lahko samo ruske narodne plese in še te samo na družabnih večerih, ki jih prirejajo sovjetska zastopstva sama. Sovjetskega diplomata lahko pokličejo na odgovor tudi zaradi najintimnejših rodbinskih zadev, tako če se poroči njegova hči s pripadnikom buržuaznega sveta, če hodi v cerkev, če je na hrani v hotelu itd. Skratka, sovjetskim diplomatom niso dovoljeni nobeni stiki z buržuaznim svetom.

VELIKA DEDIŠČINA PO KRALJICI HENRIETI

Budimpeštanski "Esti Kurir" poroča o naporih raznih na Madžarskem živečih rodbin z imenom Horvath, ki reklamirajo zase dedščino 1912. umrle belgijske kraljice Marije Henriete, ki je zapustila 385 milijonov zlatih frankov premoženja.

Predniki kraljice so živeli v bližini Blatnega jezera in njen praded je bil posestnik Ivan Horvath. Njegova hči je dobila za moža najprej nekega veleposestnika, po njegovi smrti pa se je omožila z grofom Ladislavom Esterhazyjem. Iz tega zakona se je rodila deklica, ki je postala žena nekega hohenzollernskega princa. Zopet iz tega zakona se je rodila deklica, ki je dobila za moža palatina nadvojvode Jožefa. Iz te zveze je izšla Marija Henrietta, poznejša žena belgijskega kralja Leopolda. Belgijsko poslaništva v Beogradu in Budimpešti so imela mnogo posla, da so preiskala rodovnik Horvatov, ki žive na Madžarskem in v Jugoslaviji. Kar se dedščine tiče, pa velja vedeti, da jo je priznalo celo haaško sodišče potomstvu rodbine Horvath in da je vsak vzklic proti tej razsodbi brez pomena.

NEOBIČAJNE POSLEDICE TRANSFUZIJE KRVI

Iz Londona poročajo o nevehjetnih posledicah transfuzije krvi. — Nellie Webben, žena uradnika v Sheffieldu, je zbolela tako nevarno, da so jo mogli rešiti samo s transfuzijo krvi. Vzeli so v ta namen nekega 40-letnega medicinca, ki se je ponudil žrtvovati potrebno dozo krvi.

Operacija se je posrečila, a je pokazala rezultate. Ko je 40-letna Nellie Webben okrevala, se je pri njej pojavilo dotlej neznano zanimanje za književnost, pesništvo in starinoslovje. Poskusila se je tudi v pisanju in je spisala več povesti, ki so jih listi natisnili. V zadnjem času pa opaža operiranka na sebi novo spremembo. Na vso moč teži k študiju medicine in pravi, da mora temu notranjemu pozivu slediti. Napravila bo zato potrebne skušnje in se vpisala na medicinsko fakulteto.

Peter Zgaga

Pred kratkim je vprizoril parnik "Empress of Britain" vožnjo okolu sveta. Na parniku je bilo 431 potnikov in potnic, in med njimi je bilo petindevetdeset vdov.

Uboge zakonske žene, kako so morale paziti na svoje možičke. Kajti vdova ga zmeša, če ni vrag.

Petindevetdeset vdov se je torej podalo na potovanje. Koliko vdov se je vrnilo, pa poročilo ne omenja. Najbrž niti polovica ne.

V sedanjih časih nima devištvo posebne trajnosti. Še dosti bolj minljivo je pa vdovištvo.

*

V državi Massachusetts se je pred kratkim neki 84letni moški poročil z 81-letno staro žensko.

Ženin je vsega občudovanja vreden. Bolj je pogumen kot marsikateri, ki je šestdeset let mlajši od njega.

*

Ko je Bog ustvaril Adama, je začel premišljevati, iz česa naj Evo ustvaril.

— Nak iz Adamove glave je ne bom — je modroval, — ker bi bila v tem slučaju preveč domišljava.

— Iz njegovega jezika tudi ne, ker nočem, da bi bila jezikava.

— Iz njegovega ušesa? Nak! Ustvariti hočem bitje, ki ne bo nikdar prisluškovalo.

— Iz njegovih rok? Zakaj vendar? Ženska ni ustvarjena za delo. Iz njegovih nog? Nikakor ne! Nočem, da bi mu uhajala.

Bog je mislil in mislil ter se je spomnil rebra ter jo je iz rebra ustvaril.

In tako se je zgodilo, da so še danes ženske brez napak, da so v vseh ozirih popolne in da imajo le moški, ne pa ženske vse slabe lastnosti.

Ta storica ti je pa povšeči, kaj ne, draga Marjanca. Toda za njeno resničnost nikakor ne garantiram.

*

Glasbeni poročevalec nekega lista je hipoma obolel in je poročilo o nekem koncertu napisal zanj njegov tovariš, športni urednik. Mož se je odrezal takole:

Včerajšnji dan je potekel v znamenju velikega muzikalno športnega dogodka, saj je slavnoznano reprezentativno moštvo našega Filharmoničnega orkestra z dobro kombinirano izvedbo najboljše muzike podalo ponoven dokaz svojega znanja. Seveda si glasbeno športna javnost našega mesta ni dala vzeti da ne bi prisostvovala triumfu našega moštva.

Po prvem žvižgu z zvonci je stopil kapelnik James Fairview v ring in ga je publika viharno pozdravila. Ta preizkušeni vodja našega moštva si osvaja vsa srca namah s svojim skromnim, simpatičnim nastopom. Koj v prvem komadu v Beethovnovi Egmontovi uverturi se je pokazal v velikem formatu: tolkel je takt svojega življenja. V celotnem poteku svojega matcha je pokazal vzorno delo rok in zgornjega telesa in je rešil ponovno najtežje situacije. Pravi zastopnik stare, velike igralne tradicije!

V sledeči Haydnovi skladbi so najprvo violine imele nekaj več igre, v katero so se spustile z ognjevito vnemo in so dokazale svojo eminentno znanje, da, ob koncu prvega polčasa so visoko prevladovale. Toda izmenjava strun nekega prominenta jih je spravila v plavanje; pihala so si zagotovila marsikatero šanso, pred vsem s svojo strašno levico in z enormno razsežnostjo pozavn.

Potem ko so se izvrstno krila, so prešla v čudovito hitre napade, ki so prisilile goslače v defenzivo. Podpirana z mogočnimi udarci pavke, so nasprotnike položila v izredno ostri, žilavi končni igri. To je bila jasna, neoporečna odločitev gigantskega boja, ki jo je množica pozdravila z gromovitim aplavzom.

V celoti je bil dobro uspel večer. Prireditelјem gre za ta odlični nastop muzikalnega športa vse priznanje in zahvala. Vsi udeleženci, njim na čelu neutrudni James Fairview, so se lahko pokazali v ponovnih častnih rundah.

Nesreča ne počiva!

Tudi smrt ne. **Podvrženi ste eni ali drugi vsak dan.**

KAJ STE PA STORILI ZA SVOJO OBRAMBO IN ZA OBRAMBO SVOJIH OTROK?

Ali ste že zavarovani za slučaj bolezni, nezgode ali smrti?

Ako ne, tedaj pristopite takoj k bližnjemu društvu Jugoslovanske Katoliške Jednote. Naša jednota plačuje največ bolniške podpore med vsemi jugoslovanskimi podpornimi organizacijami v Ameriki. Imovina znaša nad $1,100.000:00, članstva nad 20,000. Nova društva se lahko vstanovijo v Združenih državah z 8. člani. Pristopnina prosta.— *Berite najboljši slovenski tednik "Novo Dobo", glasilo JSKJ.* Pišite po pojasnila na glavnega tajnika, Anton Zbašnik, Ely, Minn.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

KRATKA DNEVNA ZGODBA

RADIVOJ PETERLIN-PETRUŠKA:

TAT IZ USMILJENJA

Sredi marca smo že, a zunaj vlada zima. Skozi okno gledam lepo pokrajino, ki pa izgleda pod globokim snegom kakor da bi jo njenim drevjem in posivelini poslopji pričaral mraz na okenska stekla; tako fini, tako nežni obrisi stavb in drevesnih debel, vej in vejic v tej snežni belini.

Pota in stezice so vse zametene. Le če prav dobro pogledaš, opaziš v enaki razdalji kopnejše lise na snegu; zasnežene stopinje slučajnega potnika. Še dobro, če je imel cele čevlje, ali pa celo škornje. A kaj, če je bil revež in so mu skozi raztrgano obuvalo štrleli prezebli prsti? Brez dela in brez doma. In zdaj hodi od hiše do hiše in prosi vbogajme. Če mu kdo kaj da. In če ima dotični sam še kaj razen kopice otrok. A vas je raztresena, od hiše do hiše je skoraj četrt ure. Ubogi človek!

Jaz sem videl takega človeka. Seveda daleč stran od tukaj — v mestu. Pokazal mi ga je prijatelj, ko sva sedela v kavarni in čitala.

Tisto jutro je bil vražji mraz. Človek je gledal, da pride kolikor mogoče manj na cesto. Kašljala pa je cela kavarna, da nisi slišal lastne besede. Sedim takole, obrnjen proti oknu in čitam. Tedaj mi potegne prijatelj za rokav in pomigne z očmi, naj pogledam proti vratom. Kaj hudiča hoče, si mislim in se ozrem.

Vidim kakih dvanajst let starega fantka, čedno oblečenega in pričesanega, ki je pravkar pazljivo zaprl za seboj vrata in se zdaj spoštljivo bliža sosedni mizi. Tam gostom nekaj z rokami in glavo dokazuje. In eden ali dva sežeta v žep in mu dasta vsak novec. Od tam gre fantek k drugi in tretji mizi in pride nazadnje tudi k nama. Iz njegovega obnašanja in iz gibov rok in glave spoznam, da je fantek mutast in prosi za kako delo ali vsaj za mal dar, da si more kupiti hrane.

Roke ima vse premrte in ko vzame denar, mu pade na tla in se zakotali pod mizo. Pomagam mu ga iskati in nehote se mi ustavi pogled na njegovih čevljih. Vsi so raztrgani in palec desne noge mu gleda iz njih.

Deček pobere denar, se lepo prikloni in tiho, kakor je prišel, se splazi zopet iz kavarne na ulico.

Posneje v pisarni mi pove prijatelj njegovo življenje. Sin kajžarjev zunaj na kmetih je rastel s svojimi bratci in sestricami v višino in širino. In ko je postala izba pretesna in hrana prepičla za vse, je moral kot najstarejši od hiše s trebuhom za kruhom. Prignalo ga je v mesto za delom, a kaj ko ga še starejši možje ne morejo dobiti. In tako je primoran, ako noče krasti, hoditi od hiše do hiše in prositi kruha. —

Zgodilo se je pa tiste dni v mestu, da je zdaj v tej hiši zdaj v oni zmanjkalo kaj obleke in obutve iz nezaklenjenih prostorov, nihče ni videl, kdo jo je vzel in kam je izginila.

Okradenci brž na mestno policijo prijavit tatvino, policija pa pokonci in po mestu iskat tatu; ker ne najti ga bi bilo pod njeno častjo....

Detektiv Ralca stoji na glavnem trgu s prekrižanimi rokami na hrbtu in ogleduje blago v izložbi manufakturne trgovine. Blago je dobro, obrazci lepi in večinoma temne barve tako, da vidi Ralca v steklu kakor v zrcalu vse, kar se godi na prostranem trgu.

Iz stranske ulice se priplazi mutec, zavije okoli ogla, pogleda boječ okrog sebe in smukne isti trenutek za bližnja vežna vrata.

— Stoj, — si misli Ralca, — tukaj pa nekaj ni v redu, — gre hitro k vratom, za katerimi se je skril mutec in čaka za podbojem, da se vrne. Mimogrede pa je nanignil stražniku, češ, naj bo pripravljen.

Čez par minut pride mutec skozi vežna vrata in ko vidi Ralco, za spoštljivo pozdravi in hoče mirno dalje. Ta pa ga ustavi in premeri od glave do nog. A na nogah ima mutec čisto nove čevlje, ravno take, kakoršni so bili prej ta dan ukradeni šolskemu slugi.

— Ga že imamo! —pravi Ralca polglasno in pokliče stražnika, naj pelje mutca na policijo.

Gospod nadzornik so dober in pošten toda pri delu sila strog mož, povrhu pa izkušen, da malo takih. Oni natanko vedo, da se pod nedolžnimi pogledi skriva lahko tudi taka navihanost in prebrisanost da bi ukanila še kačo v raju, kajli tako vsakdanjega človeka.

— Ala, fante! Zdaj mi pa kar naravnost povej, odkod imaš te čevlje? Ali ti jih je kdo dal, ali si jih sam ukradel?

Mutec ga začudeno gleda.

— Gospod nadzornik, pokorno javljam: deček je mutast in ne zna povedati! — pojasni stražnik ter pomaga s kretnjami rok, oči in ust dopovedati fantu, kaj bi radi gospod nadzornik od njega zvedeli.

Fant res ni neumen, hitro spozna, kaj hočejo od njega, obraz se mu zjasni in z bliščečimi očmi in rokami in s celim telesom pripoveduje gospodu nadzorniku, kakšna sreča ga je doletela, in kako se je neki gospod na cesti usmilil njegovih prezeblih palcev na nogi in mu podaril čisto nove čevlje.

— Ah, ti pretkanec ti! — Jazbec, peljite fanta v ječo, dokler se zadeva ne razčisti, — zapovedo gospod nadzornik, še bolj prepričani, da imajo opravka s silno navihanim tatom.

Mutec sedi v ječi dan, dva, sedi tri dni; po mestu pa krade nekdo naprej ko sraka. Ljudje si ne vedo več pomagati, hodijo na policijo in se pritožujejo, češ da nič ne dela.

Pripeljejo v ječo še enega, na katerem je spoznal bančni uradnik Bele svojo ukradeno suknjo. Tudi ta taji in trdi, da mu je suknjo podaril neki gospod v gostilni "Pri piki".

— V ječo ž njim! Bomo že videli, kaj je resnice na tem.

Zunaj pa se vrste tatvine druga za drugo, kakor dnevi v pratiki....

Tretji dan se pripravlja k počitku. Le za kratek čas je proti večeru pogledalo sonce na zasneženo mesto ,obliznilo visoki zvonik farne cerkve in se zopet skrilo za sivimi oblaki. Zdaj je že mrak.

Preden se prižgejo električne luči, se gospod nadzornik sprehodijo po sobi. Težko so delali ves dan; zraven jih pa še revmatizem tare v desnem kolenu. Malo se ustavijo pri oknu in gledajo čez velike ledene sveče, ki vise od strehe.

— Vsaka ima najmanj pol kile — si mislijo — in če pade slučajno taka-le na-te, imaš brž dosti.

Naenkrat nekdo močno potrka in ne da bi čakal na poziv načelnika "notri!" že odpre vrata in plane v sobo. To je detektiv Ralca.

— Ga že imamo, gospod nadzornik! — kriči že pri vratih. — Takoj ga pripeljejo. Vse je priznal, mičesar ne taji. — Sta že tukaj Kar notri ž njim!

Stražnik potisne pred seboj v sobo malega suhljatega še dosti čisto oblečenega gospoda kakih tridesetih let z vedno smehljajočimi s črnimi očmi in malo črno bradico.

Gospod nadzornik nataknejo očala in premerijo prišleca s strogim pogledom.

— Sedite, prosim! — Torej vi ste oni....

— Tat! — Tako je, gospod nadzornik, jaz sem.

— Torej priznate, da ste tega in tega dne vdrli tam in tam v sobo šolskega sluge in mu odnesli čisto nove čevlje?

— Da, priznam!

— Vi ste vzeli tega in tega dne.... — In gospod nadzornik nadaljujejo drugo za drugo vse tatvine, ki so se zgodile zadanji čas v mestu. In na vsako odgovori obtoženec:

— Da, priznam!

— A, kaj ste napravili s temi stvarmi?

— Razdal sem jih drugim, ki so bili bolj potrebni. Smilili so se mi, pa sem jim dal.

— Hahaha; Kaj mi poveste? — Torej, vi ste takorekoč tat iz....

....usmiljenja! Tako je, gospod nadzornik: čisto navaden tat iz usmiljenja!....

VELIK POŽAR V ZAGREBU

Zagreb, 30. marca.

Snoči, 10 minut pred polnočjo, se je zgodila v Zagrebu na Dolcu št. 1 ob Jelačičevem trgu velika katastrofa, ena najstrašnejših, kar jih beleži zagrebška kronika. V omenjenem času se je pripetila v laboratoriju Star-filma strahovita eksplozija, ki je popolnoma uničila vsa stanovanja v II. nadstropju. V laboratoriju sta bila ob tem času zaposlena dva nameščenca Star-filma in sicer Sušin in njegov pomočnik Rubčič. Pri delu je nenadoma prišlo do kratkega stika ter je pri tej priliki plamen objel film, ki je ob veliki eksploziji dvignil strop, tako da se je požar razširil še na III. nadstropje in na podstrešje z velikansko brzino. Zaradi strašne eksplozije je v poslopju nastala velikanska panika. Takoj je bila obveščena policija, gasilci in vojaštvo, ki so v najkrajšem času prispeli na mesto nesreče in ki v prvem trenutku niso niti vedeli, kaj napravijo radi velikanske panike in zmešnjave. Ljudje so z IV. nadstropja skakali skozi okna na cesto. Stopnišče je bilo namreč v plamenu, radi česar je bil vsak izhod nemogoč. Med stanovalci je zavladal strah pred smrtjo, tako da ni nihče mogel trezno misliti na rešitev. Prizori so bili strašni. Ljudje so vpili na pomoč, ki pa se je mogla nuditi ob tistem času le z ene strani. Vendar je uspelo gasilcem, da z velikim naporom in v nevarnosti za lastno življenje izvlečejo prebivalce iz stanovanj, ki so jih nato prepeljali v bolnišnice. Reševanje poslopja in prebivalcev je trajalo polne tri ure. Zadnja je bila rešena služkinja dr. Mikulina. Ona je v svoji sobi mirno spala ob času, ko so se zunaj odigravali tragični prizori, in šele, ko so pričele črpalke brizgati vodo v njeno sobo, si je ogrnila plašč in odšla iz poslopja. Ob pol 5 zjutraj se je posrečilo gasilcem lokalizirati požar in onemogočiti širjenje na druga poslopja, medtem ko je v samem poslopju še vedno gorelo. Gasilcem je uspelo rešiti sosednjo novo zgrajeno palačo Srbske banke, cerkev sv. Marije in palačo tržnega nadzorstva. Uspelo jim je tudi rešiti stanovalce iz goreče hiše, pri kateri priliki pa se je izkazalo, da je bilo mnogo žrtev.

Prebivalci, ki so iz višjih nadstropij skakali v razpeto platno, so dobili težke poškodbe. Neka žena si je pri skoku razbila glavo, sam lastnik hiše, Ferdinand Bostulič, ki stanuje v I. nadstropju, pa si je pri skoku zlomil obe nogi. Njegova soproga je dobila težke poškodbe na rokah. Zjutraj, ko je bil požar omejen tudi že v notranjosti, so našli dve zogljenele trupli, od katerih je eno ležalo na stopnicah, drugo pa v podstrešju. Vsega so bili štirje mrtvi in 29 ranjenih. Zogljeneli trupli še niso mogli identificirati. Ranjenci so bili takoj prenešeni v kirurško kliniko ter v bolnišnico usmiljenih sester, kjer so se odigravale pretresljive scene. Ranjenci so v velikih bolečinah še vedno vpili na pomoč. Število žrtev bo vsekakor še večje, ker se veliko število prebivalcev še ni javilo, niti ni zahtevalo pomoči. Od uglednejših osebnosti je ranjen dr. Miškulin, znani zagrebški odvetnik.

O samem požaru se naknadno čuje, da je lastnik delavnice Starfidma gospa Špoljarić odpotovala snoči z brzovlakom obenem z Willy Forstom v Split, medtem, ko so njeni nameščenci ostali v laboratoriju, kjer so prevajali film z naslovom "Cilinder sreče". Operater zatrjuje, da je iskra užgala film, radi česar je nastal požar in eksplozija. Ker se je v tem prostoru nahajala skladišče filmov, je užgani film prenesel ogenj še na ostalo zalogo filmov, na kar je sledila strahovita eksplozija, od katere ni bila porušena samo hiša, od katere je zletel v zrak del strehe, ampak tudi okna sosednjih hiš. Prebivalci sosednjih hiš, ki so radi eksplozije v paničnem strahu bežali iz stanovanj, so paniko še povečali. Požar se je razširil tudi na pritličje, tako da od velikega poslopja stojijo samo še goli zidovi. Vsi stanovalci izgorele hiše so ostali brez premoženja, v kolikor niso bili zavarovani.

Škoda na poslopju znaša pet milijonov dinarjev, zavarovano pa je pri zavarovalnici "Dunav" za 4 milijone Din. Star-filmu je zgorelo 30.000 Din v gotovini. Približna škoda se še ne more določiti, ker je prevelika. Moč eksplozije je bila tako silna, da je razbila zid tržnega poslopja, ki se nahaja v bližini. Pritisk in materijal, ki je zletel na tržnico, sta prebila betonsko ploščo. Ves gornji zid poslopja se je nagnil in obstoja nevarnost, da se vsak trenutek zruši. Požar v notranjosti poslopja je trajal ves dan. Gasilci so neprestano v službi.

Pri reševanju sta se najbolj izkazala Ivan Weiler, ki je sam rešil iz ognja osem oseb, in tipograf Lovrič, ki je prav tako rešil življenje številnim osebam. Neka gospa se je držala pol ure ob robu okna, ker se ni upala skočiti v razpeto platno. Končno se je dvema gasilcema le posrečilo, da sta ob robu hiše prišla do okna in jo rešila.

V bolnišnici usmiljenih sester leži največ ponesrečencev. Odvetnik Miškulin je lažje ranjen na licu in nogah. Njega je eksplozija ujela v postelji in ko je slišal detonacijo, je takoj prebudil ženo in dve hčerki, s katerimi je pohitel po stopnicah, ki so bile že v plamenu. Z velikim naporom so prispeli do 1. nadstropja, odkoder so se spustili na tržnico. Največ je trpela druž. Radnića, velepo sestnika iz Supetra na Braču. V preteklem letu se je preselil z ženo in petimi otroci, za velikonočne praznike pa je prišel na obisk, kjer ga je zadela nesreča. Ob priliki detonacije so se že vsi nahajali v posteljah, eksplobija pa jih je vrgla po tleh, kjer so obležali nezavestni. Edino najstarejši sin Ljubo je ostal pri zavesti in reševal mlajše brate ter jih je zavlekel do prvega nadstropja. Mladenič je večkrat moral hiteti nazaj in ponovno reševati. Matere Ljube Radnića in njegove sestre pa niso mogli rešiti in se ne ve, kakšna usoda ju je zadela. Nadalje je bila hudo ranjena Marija Kunst iz Sv. Petra, ki je služila pri nekem uradniku Srbske banke. Njo so ranile razbite žipe na glavi. Odpeljali so jo s taksijem v bolnišnico. Težke poškodbe je dobila tudi Sava Veronika, ki so jo prav tako ranile razbite šipe. Na kliniki se nahaja nekoliko ranjencev, med katerimi je tudi Greta Sachota, vdova majorja. Ranjen je nadalje tudi dr. Zimmermann.

Skupno število ranjencev, ki so v bolniški oskrbi, znaša 29.

Po obvestilih geofizičnega zavoda, so zabeležili eksplozijo tudi seizmografi. Valovanje okrog poslopja je trajalo kakih 12 sekund. Po tem se da sklepati, kako strašna je morala biti ta eksplozija.

Zaradi katastrofe je ustavila poslovanje mestna tržnica.

LJUBAVNA DRAMA TURŠKEGA PRINCA

Iz Monte Carla prihaja vest, da se je v Cap d'Ailu na francoski Rivieri odigrala ljubavna drama med 30letnim turškim princem Benom Tiatom Salihom, ki je po poklicu inženjer, in med 31letno, v Parizu živečo gospo Martenson, ženo bivšega vojaškega ataše ja finskega poslaništva v Parizu. Zaljubljenca sta sklenila izvršiti samomor zaradi pregoreče ljubezni, ki se ji nista mogla odreči, živeti pa jima tudi ni bilo dano.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo naročnino točno.

Uprava "G. N."

NOVI DAVKI V BOLGARIJI

V teh težkih časih, ko so obdavčene vse stvari, vsak luksus, je finančnim ministrom prav gotovo težko odkriti nove vire davčnih dohodkov, ki so potrebni za ravnotežje proračuna. Bolgarskemu finančnemu ministru pripada čast, da je iznašel nove vire dohodkov— nove davke. Obdavčene bodo lepe glave bolgarskih žen, namreč vse t. zv. "bubi-frizure". Davek bodo morali pobirati sami brivci, ki bodo morali vsaki ženski po olepšanju, skrajšanju in onduliranju las poleg računa priložiti še potrdilo za plačilo 10 odstotkov računa državne takse. Ta potrdila morajo ženske skrbno čuvati, ker je upeljana "leteča kontrola". Posebno nadzorniki imajo od vsake ženske, ki ima pristrižene lase, zahtevati ta potrdila. — Nadalje bodo posebej obdavčeni vsi oni, ki ne morejo sami skrbeti za svoje nohte na rokah in nogah. — V kavarnah, kjer se po stari orientalski navadi igra ure in ure pri skodelici črne kave, mora lastnik pobirati od kvartopircev in "kibicev" posebno državno takso 5 levov na uro. — Tudi razni izrodki moške mode so na črnem spisku novih obdavčenj. Tako bodo morali vsi moški, ki kupujejo trde ovratnike, ki se uvažajo iz inozemstva, že v trgovini proti potrdilu plačati posebno takso do 20 odstotkov vrednosti. — Kakor drugod, imajo tudi v Bolgariji trgovci navado svoje firme krstiti z raznimi zvenečimi imeni, kakor Exkcelsior, Pri Parižanu, Dunajska eleganca in slično, kakor da bi se sramovali lepih družinskih imen svojih dedov in očetov. Vsi taki tuji naslovi prodajalen in tvrdk bodo zelo obdavčeni. — Upajo, da bo finančni efekt teh novih davkov zelo ugoden.

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street New York, N. Y.

PESMI in POEZIJE

Akropolis in Piramide 80
broširano 80
Azazel, trdo vez. ..... 1.—
Balade in romance, trda vez 1.25
Bob za mladi zob, trda vez 40
Kraguljčki (Utva) 65
trdo vezano 80
Moje obzorje, (Gangl) 1.25
Narcis (Gruden), broš. 30
Primorske pesmi, (Gruden), vez..... 35
Slutne (Albrecht), broš. 30
Poborske poti (Glaser), broš. 30
Oton Zupančič:
Sto ugank 50
Vijolica. Pesmi za mladost 60
Zvonček. Zbirka pesnij za slovensko mladino. Trdo vezano 90
Zlatorog, pravljica, trda vez 60

PESMI Z NOTAMI

NOTE ZA KLAVIR

(Pavčič) Slovenska koračnica:
10 zvezkov. Vsak zvezek po 30
10 zvezkov skupaj 2.50
8 mladinskih pesmi (Adamič) .50

NOVE PESMI S SPREMLJEVANJEM KLAVIRJA

Album slov. narodnih pesmi (Prelovec) 80
Šest narodnih pesmi (Prelovec) .80

MEŠANI IN MOŠKI ZBOR

Slovenski akordi (Adamič):
I. zvezek 75
II. zvezek 75
Pomladanski odmevi, II. zv. 45
Ameriška slovenska lira (Holmar) 1.—
Orlovske himne (Vodopivec) 1.20
10 moških in mešanih zborov — (Adamič) 45

MOŠKI ZBOR

Trije moški zbori (Pavčič) —
Izdala Glasbena Matica 40
Narodna nagrobnica (Pavčič) 35
Gorski odmevi (Lahar 2. zv. 45

DVOGLASNO:

Naši himni 50

MEŠANI ZBORI:

Planinske, II. zv. (Lahar) .. .45
Tri mešani zbori, Izdala Glasbena Matica .45

RAZNE PESMI S SPREMLJEVANJEM:

Domovini, (Foester) 40
Izdala Glasbena Matica
Gorske cvetlice (Lahar) četvero in petero raznih glasov 45
Jaz bi rad rudečih rož, moški zbor z bariton solom in priredbo za dvospev 20
V pepelnični noči (Sattner), kantatuta za soli, zbor in orkester Izdala Glasbena Matica 75
Dve pesmi (Prelovec), za moški zbor in bariton solo 20
Kupleti (Grum). Učeni Mihec, — Kranjske šege in navade, Nezadovoljstvo, 3 zvezki skupaj 1.—

PESMARICA GLASBENE MATICE:

1. Pesmarica, uredil Hubad 2.50
2. Koroške slovenske narodne pesmi (Svikaršič) 1. 2., in 3. zv. skupaj ..... 1.—

MALE PESMARICE:

Št. 1. Srbske narodne himne 15
Št. 1a. Što čutiš, Srbine tužni 15
Št. 10. Na planine 15
Št. 11. Zvečer 15
Št. 12. Vasovalec 15
Št. 13. Podokničn 15

Narodne pesmi za mladino (Žirovnik) I., II. in III. stopnja po 20
VSE 3 stopnje skupaj 50

Slavček, zbirka šolskih pesmi — (Medved) 25

Narodne vojaške (Ferjančič) 30
Lira, srednješolska, 1. in 2. zvezek po .50

Troglasni mladinski zbor primeren za troglasen ženski ali moški zbor. 15 pesmic. (Pregel) .....1.—

Mešani in moški zbori (Aljaš) — 3. zvezek: Psalm 118; Ti veselo poj; Na dan; Divna noč 40
6. zvežek: Opomin k veselju; Sveta noč; Stražniki; Hvalite Gospoda; Občutki; Geslo 40
7. zvezek: Slavček; Zaostali ptič; Domorodna ikarica; Pri svatbi; Pri mrtvaškem sprevodu; Geslo .40
8. zvezek: Ti osrečiti jo boš (mešan zbor); Prijatelji in senca (mešan zbor); Stoji, solnčice stoj; Kmetski hlši 40

CERKVENE PESMI

Domači glasi, Cerkvene pesmi za mešan zbor ..... 1.—
12. Tantum Ergo (Premrl) 50
Mašne pesmi za mešan zbor — (Sattner) 50
12 Pange iLngua Tantum Ergo Genitori. (Foerster) 50
12 Pange Lingua Tantum Ergo Genitori (Gerbič) 50
Hvalite Gospoda v njegovih svetnikih, 20 pesmi na čast svetnikom (Premrl) 40
10 obhajilnih in 2 v častpresv. Srcu Jezusovemu (Grum) 25
Missa in honorem St. Josephi — (Pogačnik) 40
Kyrie 80
K svetemu Rešnjemu telesu — (Foerster) 40
Sv. Nikolaj 60

NOTE ZA CITRE

Koželjski: Poduk v igranju na citrah, 4 zvezki 3.50
Buri pridejo, koračnica 20

NOTE za TAMBURICE

Slovenske narodne pesmi za mladinski zbor in petje (Bajuk) 1.30
Bom šel na planince. Podpuri slov. narodnih pesmi (Bajuk) .....1.—
Na Gorenjskem je fletno .....1.—

RAZGLEDNICE

Newyoške, Različne, ducat 10
Velikonočne, božične in novoletne ducat 40
Iz raznih slovenskih krajev, ducat .40
Narodna noša, ducat 80
posamezne po 05

150 strani dobrega čtiva

Cena 50 centov

Ni še prepozno, da dobite Vaš izvod Koledarja za 1932.

Pošljite naročilo še danes na

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street New York

VEMO, DA BOSTE ZADOVOLJNI

†

Naznanilo in Zahvala

S tužnim srcem naznanjam sorodnikom, znancem in prijateljem, da je preminul naš blagi oče —

Anton Pajk (Pike)

Umrl je doma po 3 mesece trajajoči bolezni na jetrih, dne 7. aprila 1932. Rojen je bil 29. junija 1853 na Virju pri Zatičini, Jugoslavija. Pokopali smo ga na Catholic Cemetery v Fort Smith, Arkansas.

Tem potom izrekam najiskrenejšo hvalo vsem, ki so ga obiskali in mi pomagali za časa njegove bolezni; kakor tudi vsem, ki so ga spremili na mirodvor.

Tebi očka pa želimo mir in pokoj.

MIKE PAJK (PIKE), sin
Jenny Lind, Arkansas
TEREZIJA in ALOJZIJA PAJK, hčeri
Zatična, Jugoslavia

Naj ljubezen joče

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil I. H.

31 (Nadaljevanje.)

V mehki pomladanski noči so vse stvari zavzele nenavadno, skrivnostno življenje. Šumelo je v vejah in zopet prične peti slavce o ljubezni in sreči, o sreči in ljubezni! Tako čudno mu je pri srcu; slavčeva pesem mu sledi, ko zopet pride do gradu.

Na terasi obstoji.

V jedilnici je bila še vedno luč. Vrata in okna so bila odprta. Sliši lahno ženketanje žlic in krožnikov. Samo pogled skozi okno — in Rudolf vidi, kako Lori Bergerjeva pospravlja srebrno orodje. Pazno jo gleda; njen obraz je bled in žalosten.

Tedaj pa gre tiho k njej.

Ni ga slišala in prestraši se, ko jo pokliče po imenu. Izdajalsko ji bliščé solze v očeh.

— Kaj še delate tukaj, gospica Berger? — Prijazen je bil njegov glas.

— Gospa grofica nove hišinje še ne smatra za dovolj zanesljivo, zato je pustila srebrno namizno orodje v moji oskrbi.

Vpraša jo po Lili in bratu.

— Gospod grof je v svojem ateljeju, gospa grofica pa je že šla k počitku, — odgovori Lori.

Tedaj Rudolf ostane pri njej.

Lori je dokončala svoje delo in zapre težko omaro, kamor je spravila srebrno orodje. S povešenimi očmi, da ne bi videl njenih solz, gre mimo njega, voščeč mu lahko noč.

— Ali hočete tudi vi ob tako lepem večeru že iti spat?

— Gospej grofici ni prav, ako nisem vsak večer zgodaj v svoji sobi.

— In kaj delate v svoji sobi?

— O, vedno je dovolj dela. Moram kaj šivati, včasih berem, toda največkrat sem tako trudna, da grem kmalu v posteljo. Včasih tudi pišem materi in bratu.

— Ali ste zelo navezani na oba?

Lori prikima.

— Saj nimam nikogar več na svetu.

— Nikakih sorodnikov vaših starišev?

— Ne, gospod grof. In na svojega očeta se tudi več ne spomnim. Umrl je, ko sem bila stara tri leta. Zato mi trije držimo tako trdno skupaj, ker nimamo nikogar drugega. Vesela sem, da se mati pri bratu v gozdarski hiši tako dobro počuti.

— Ali imate kdaj veliko željo, da bi jih obiskali? — Vprašujoče jo pogleda. Lori dvigne k njemu svoje jasne oči.

— Ali to ni razumljivo, gospod grof? — To sta edina človeka, ki jih imam rada in ki me ljubita — —

— Edina? — vpraša Rudolf tiho in jo čudovito pogleda. Vroč občutek ga spreleti — poznal je še enega človeka, kateremu bi se zdela velika blaženost, ako bi smel temu lepemu dekletu reči: — Tukaj pred tebaj stoji nekdo, kateremu si draga, kakor nobena druga stvar na svetu.

Zdelo se ji je, kot da sliši iz njegovih besed zakrit očitek. Živahnejše kot dosedaj mu odvrne:

— Ne, nista edina! Kajti otroke imam rada, kot bi bili moje sestre in brat. Posebno Cecilija! — Samo Tekla; včasih imam veliko težavo ž njo, — pravi počasi.

Rudolf pritrdi in prikima.

Sploh pa je zelo težavno za tako mlado bitje, kot vi, vzgojevati tri otroke.

— O, to rada delam. Z veseljem in ljubeznijo sem pri svojem poklicu. Samo, — glavo skloni, — samo krivično ne sme nikdo z menoj postopati. Tega ne morem prenesti.

Iz njenih besed zveni nevolja in zatajen jok.

— Ali to delajo? — Za korak stopi bližje k njej.

— Ne smem se pritožiti, gospod grof!

— Toda imate večkrat povod?

Lori premišlja — toda saj ima zaupanje v njega. Zato pravi odkrito:

— Da, imam vzrok. In to mi skuša pogosto vzeti vse veselje do dela. Tedaj pride domotožje, — solze ji zastavljajo besede, — in drugače sem tako rada tukaj. Ako ne bi bilo Cecilije, potem seveda — kratko prekine. Tedaj pa jo prime Rudolf za roko ter jo objame z rokama.

— Gospica Berger nikar ne dovolite, da bi vas navzlic temu minilo veselje do službe. Mislite vedno na to, da teh otrok, ki jih ljubim, kot bi bili moji, ne bi nikdar hotel imeti pod drugim kot vašim nadzorstvom. Zelo dragoceno seme ste jim vsejali v njihova srca in je že vzklilo. Potrpite in čakajte na nežne, mlade rastlinice. Povsod bo nekaj, kar vam ne bo ugajalo. Spoznali ste me in ste lahko prepričani, da vam bom nedno stal ob strani. In tudi moj brat! — Ali mi hočete obljubiti, da ne boste vedno mislili na to, da bi šli proč, kadar se vam zgodi kaka krivica!

Široko odpre oči in ga jasno pogleda; tudi Rudolf vpre v njo živ pogled, pod katerim zardi in ji seže globoko v dušo.

In šinilo ji je v misli: ko bi šla, ga ne bi več videla, ne bi več slišala njegove prijazne besede in obljubi mu.

— Vi ostanete? — Pa naj pride, kar hoče?

— Ako me gospa grofica sama ne odslovi — da!

— Tega ne bo storila! Dobro ve, kaj ste otrokom. Hvala vam! — Lahko noč, gospica Lori, — lahko spolzi njeno ime čez njegov jezik.

Rdečica se razlije po njenem obrazu. Rudolf izpusti njeno roko, ki jo je do sedaj držal. Njemu je bilo, kot bi njena mehka, tenka, hladna dekliška roka gorela med njegovimi prsti.

Kopreče so sledile njegove oči visoki postavi, ki je ravno zapustila sobo.

Rudolf si z roko potegne preko čela, zamahne z roko in zopet stopi na teraso. Dolgo v noči sedi na stopnicah. V svoji sobi ne bi našel miru.

Bila je pomlad, ki mu je težko ležala v zgibih.

Naslednjega popoldneva je Rudolf zopet odpotoval.

Bili so pri čaju. Otroci so se gnetli okoli strica, ki jim je moral obljubiti, da jih o Binkoštih zopet obišče. Sicer je hotel iti za Binkošti na Bled, toda bilo je nekaj, kar ga je z nepojmljivo silo vleklo na Hmeljnik. — In obljubil je.

Cecilija mu sede v naročje in ga prisrčno objame.

— Zakaj se vendar ne poročiš, Rudolf? — vpraša grofica. — saj nisi več daleč od štiridesetih. S svojo lepo službo lahko kar izbiraš.

V zahvalo za poklon se nekoliko prikloni in nasmeje.

— Stric Rudolf je mnogo lepši kot pa baron Boltin, — pravi Cecilija, — njega sploh ne maram.

— Moči, Cecilija, nikdo te ni vprašal, — pravi jezno grofica. — Sploh pa, gospica Berger, ravno mi pride na misel: Vaše šale proti našim gostom se mi zde zelo čudne. In tudi vaše besede, ko govorite ž njimi.

— Ne razumem gospe grofice, — pravi Lori.

— Dobro vidim, kako strpno govorite z gospodom baronom in včeraj popoldne sem videla, kako ste ga v šali udarili z vejo po obrazu — to je malo preveč.

Lori postane rdeča kot škrlat.

— Oprostite, gospa grofica. To ni nikaka šaljiva naklonjenost, — to je bila opravičena obramba proti vsiljivosti gospoda barona! — odvrne Lori s tresočim glasom.

Z zaničljivim nasmehom in pogledom meri grofica mlado dekle, kateri udari kri v obraz.

— Vsiljivost? Na kak način? Tega ne vrjamem. Na vsak način ste vi sami s svojim koketirajem izzvali vsiljivost, ako jo že tako imenujete. Poznam gospoda barona Boltina in poznam tudi vas.

— Potem bo gospa grofica tudi vedela, da v tem oziru nimam na sebi nikake krivice, — zakliče razburjena. — Vsako drugo sumničenje moram odločno zavrniti. — V njenih očeh so lesketale solze jeze. Morala se je zdržati, toda grabil jo je srd.

(Dalje prihodnjič.)

ZAJTRK — OBED — VEČERJA

Znani francoski zdravnik dr. Pierre Vachet ima svoje posebno mnenje o zajtrku, obedu in večerji, ki zasluži splošno pozornost. Dr. Vachet pravi:

— Čez dan se živci in mišice izčrpajo, ponoči, ko človek spi, se pa odpočijejo in nadomeste, kar so izgubile. To je nekako tako kakor pri prožinah stroja, ki tudi potrebujejo daljšega počitka, da se jim vrne prvotna prožnost. Prožine same pa še ne zadostujejo, da stroj teče. Potrebna je še sila, ki prožine požene. In to je hrana. Zato je nezmiselna hrana, ki ne dovaja telesu po prebujenju dovolj snovi za proizvajanje dinamične sile, temveč spravlja v organizem dražila živcev, med katera spada v prvi vrsti splošno priljubljena kava. Živci in mišice so zjutraj obnovljeni in pripravljeni za delo. Ne dajajte jim torej nepotrebnih dražil. Nasprotno, datje jim take hrane, da bo pravo kurivo stroju, ki ga hočete pognati.

Že po prvi uri dela začutite, kako važno je vprašanje zajtrka. Zato priporočam izdaten angleški zajtrk. Zajtrk seveda nima namena obnavljati, temveč mora v prvi vrsti zalagati organizem. Po pičlem zajtrku začutimo že v prvih urah dela mučno lakoto in nestrpno pričakujemo obeda. Po našem načinu življenja je obed glavna in najizdatnejša dnevna jed. Obedujemo v opoldanskem odmoru, ki si ga podaljšamo, če le moremo. Če pa ne moremo, imamo pri povratku na delo vedno neprijeten občutek prekinjenega počitka in prikrajšanem prebavljanja. Izdaten obed ustreza morda še ljudem, ki popoldne ne delajo, za one, ki morajo popoldne delati, je pa samo škodljiva razvoda. Organizem, ki je bil prisiljen dopoldne delati brez zadostne hrane, porabi pri obedu izredno mnogo jedi, ki jo mora več ur težko prebavljati. Od tod telesna in duševna utrujenost po izdatnem obedu in potreba daljšega počitka, po možnosti tudi spanja.

Če začnemo v tem stanju delati, delamo slabo in naša utrujenost narašča. Če vas čaka popoldne težko delo, sledite primeru mladega moža, ki pripoveduje:

"Prišel sem popoldne na važno znanstveno diskusijo z lačnim želodcem, ker sem samo izdatno zajtrkoval popoldne sem pa popil samo kozarec vode. Moji nasprotniki so vstali od mize in videti je bilo, da so se pošteno napili na račun sigurne zmage. Čutil sem, kako so telesno in duševno okorni in manj bistri, kako takorekoč podlegajo tujemu vplivu. Jaz sem se pa počuti tako svežega in čilega, kakor redko kdaj, na odgovore sem bil izredno dobro pripravljen in v pičli uri je bila zmaga na moji strani".

Dr. Vachet sploh ne obeduje in prijatelji se zelo čudijo, da more brez obeda delati. Zdravnik se pa počuti zelo dobro in pravi, da dela brez obeda mnogo lažje, kakor če bi obedoval. Za vse na svetu bi se ne odrekel prijetnemu občutku, ki ga ima pri svojem načinu prehrane. Večerjo smatra za najvažnejšo jed, ker dovaja telesu za obnovo organizma potrebne snovi. V nasprotju s splošno razširjenim naziranjem, da mora biti večerja lahka in lahko prebavljiva, priporoča dr. Vachet izdatno večerjo. Zadnja jed, zavžita v času telesnega počitka, ne sme obsegati samo hitro prebavljivih novi, kakor so sladkor, škrob in maščobe, temveč dušikove in mineralne snovi, potrebna za obnovitev celic. Tako jed prebavljamo mnogo bolj počasi, kakor jed, ki služi telesu samo kot gorivo in treba jo je toraj uživati zvečer pred dolgim počitkom. Zvečer je treba jesti ribe, jajca ali meso samo kolikor je potrebno, to se pravi, v zmernih količinah, sicer trpi organizem zaradi težke prebave.

NOV PLANET

Zvezdarni v Uccleju in Heidelbergu sta odkrili nov planet, ki ga je opazil naprej zvezdoznanec Delporte. Odkril je, da drvi iz sozvezdja Device proti sozvezdju Leva nebesno telo z izredno brzino. Ker ni to telo zabeleženo še na astronomskih kartah, je po Delportovem naziranju jasno, da gre za novi, doslej neznani planet. Zvezdoslovec je že izračunal njegovo pot. Novi planet je po številu deseti in tvori svetlobno točko petnajste velikosti. Pot planeta okoli sonca traja po dosedanjih računih deset let.

Delporte je poslal zvezdogledom drugih zvezdaren brzojavno okrožnico in jih opozoril na "objekt Delporte", kakor sam imenuje naj novejši planet. Prosil jih je pojasnila, če vidijo oni v novem nebesnem telesu planet ali komet. Zvezdarna v Heidelbergu je že kontrolirala Delportov izsledek in je eksistenco njegovega objekta potrdila.

KONEC PRITLIKAVCEV

Pred kratkim je neka nemška medicinska revija poročala o zanimiven primeru, da je nekemu hamburškem zdravniku uspelo pospešiti rast pritlikavke, ki je začekoma merila samo 94 cm in tehtala 40 futov. Po dovršenem zdravljenju je merila 153 cm, kar je že skoraj normalna velikost.

Takšni primeri z zdravnikovo pomočjo pospešene rasti dandanes niso več tako redki, od kar je znanosti uspelo po mnogih nevzdržnih teorijah, da je ugotovila vsaj glavne vzroke, ki ovirajo človeka v njegovi rasti. Pri tem igrajo najvažnejšo vlogo hormoni, tiste skrivnostne izločine določenih žlez, ki po novejših raziskovanjih tako usodno posegajo v vse človekovo telesno in duševno življenje. Z uravnavanjem procesov rasti je zapostenih več žlez, ena med njimi je znani možganski podaljšek ali hipofiza, druga pa ščitna žleza, ki ima tako veliko vlogo tudi pri raznih boleznih, n. pr. pri golši in bolezni Basedowa.

Da odloča ščitna žleza tudi o naši rasti, so dokazali že pred časom na primeru nekega otroka, ki se je rodil brez nje. Do svojega osmega leta je bil zrasel samo za 6 cm; tedaj so mu vsadili kos materine ščitne žleze in je v 6 meescih zrasel za nadaljnih 12 cm, po enem letu pa za 18 cm. Prej je bil tudi duševno zaostal, a po operaciji se je njegovo stanje izboljšalo tudi v tem pogledu zelo odločno.

Podobno je bilo v primeru pritlikavke, ki smo jo omenili uvodoma. Hamburški zdravnik jo je začel zdraviti v njenem 16. letu in v 5 letih je dosegel s tem, da ji je dajal preparate ščitnega hormona, da je zrasla za 59 cm! Tudi njena duševnost, ki je bila prej popolnoma zaostala, je postala povsem normalna.

Ali bo v bodočnost mogoče ozdraviti vse izrodke nenormalne rasti, kakor je pritlikavstvo, je seveda težko reči, ker so vzroki tu, kakor smo že omenili, zelo različni. Vsekakor pa je zdravniška znanost v tem pogledu na najboljšem potu in ni izključeno, da bo vsaj pojav pritlikavstva popolnoma izginil s sveta.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

SKUPNO POTOVANJE po ZNIŽANIH CENAH

Vsem potnikom, ki žele potovati v stari kraj v večji družbi svojih rojakov, se nudijo sledeča skupna potovanja:

29. APRILA na moderni ladiji Saturnia na Trst. Priporočljivo za one, ki hočejo vzeti seboj svoj avtomobil in za potnike z velikimi družinami ali obilo prtljago. Do Trsta 3. razred $90.—, turistovski razred $110.—, 2. razred $130.—. Returkarta do Trsta 3. razred $150.—, turistični razred $198.—, 2. razred $234.

4. MAJA na orjaškem parniku Berengaria od Cunard Linije. Izvrstne kabine, izborna hrana, fina postrežba, obilo zabave. Karta do Ljubljane $87.94, do Zagreba $89.43, do Trsta $82.—. Returkarte: do Ljubljane ali Zagreba $148.—, do Trsta $132.—.

17. MAJA drugo skupno potovanje na Trst in sicer na moderni ladiji Vulcania. Cene iste kot na Saturniji 29. aprila.

3. JUNIJA na parniku Ile de France. To bo glavno skupno potovanje na francoski liniji. Karta do Ljubljane stane $86.73, do Zagreba $88.32 do Trsta $82.— Returkarta do Ljubljane ali Zagreba $148.—, do Trsta $132.—. Treba je, da se takoj priglasite.

15. JUNIJA se vrši glavni izlet na Cunard liniji in sicer na parniku Berengaria. Cene iste kakor 4. maja.

9. JULIJA je drugo skupno potovanje Francoske Linije za Slovence. Cene iste kakor 3. junija.

Ako želite potovati s kakim drugim parnikom ali ob kakem drugem času, Vam lahko in radi ustrežemo, ker zastopamo vse važne linije. Pišite po naš vozni red, cenik kart in druga pojasnila.

LEO ZAKRAJŠEK
GENERAL TRAVEL SERVICE
1359 Second Ave. New York, N. Y.

SHIPPING NEWS

15. aprila:
Mauretania, Cherbourg

20. aprila:
Europa, Cherbourg, Bremen

21. aprila:
Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg

22. aprila:
France, Havre
Majestic, Cherbourg

23. aprila:
Cleveland, Hamburg, Cherbourg
Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

27. aprila:
Aquitania, Cherbourg

28. aprila:
Hamburg, Hamburg, Cherbourg

29. aprila:
Columbus, Cherbourg, Bremen
Homeric, Cherbourg
Saturnia, Trst in Dubrovnik

30. aprila:
Ile de France, Havre
Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

4. maja:
Berengaria, Cherbourg

5. maja:
Bremen, Cherbourg, Bremen
Deutschland Cherbourg, Hamburg

6. maja:
Olympic, Cherbourg

7. maja:
Mauretania Cherbourg,
Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

12. maja:
Europa, Cherbourg, Bremen
New York, Cherbourg, Hamburg

14. maja:
Paris, Havre
Aquitania, Cherbourg
Veendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
Reliance, Cherbourg, Hamburg
Majestic, Cherbourg

17. maja:
Columbus, Cherbourg, Bremen
Vulcania, Dubrovnik, Trst

19. maja:
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg

20. maja:
Homeric, Cherbourg

21. maja:
Bremen, Cherbourg, Bremen
Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

25. maja:
Berengaria, Cherbourg

26. maja:
Hamburg, Cherbourg, Hamburg

27. maja:
France, Havre
Olympic, Cherbourg

28. maja:
Europa, Cherbourg, Bremen
Volendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
St. Louis, Chebourg, Hamburg

V JUGOSLAVIJO
Preko Havre
Na Hitrem Ekspresnem Parniku
ILE DE FRANCE
29. APRILA (opolnoči)
3. JUNIJA
PARIS
13. Maja (ob polnoči)
11. Junija — 29. Junija
LAFAYETTE
16. Aprila — 21. Maja
3. razred do Ljubljane in nazaj od $139.00 naprej
Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblaščene agente
French Line
19 STATE STREET, NEW YORK

NAZNANJAMO
VELIKO ZNIŽANJE

...tih ladjah
LJUBLJANA
TURNIA IN VULCANIA
ZA DIREKTNO VOŽNJO V STARI KRAJ
brez presedanja, carinskih motenj in drugih voženj po železnici
iz New Yorka v Dubrovnik a'i Trst
29. APRILA — SATURNIA 17. MAJA — VULCANIA
Za cene in vsa nadaljna navodila vprašajte svojega agenta
COSULICH LINE 17 BATTERY PLACE, NEW YORK

POZOR ROJAKI

Vse, kar se tiče "Glasa Naroda", to je naročnino, dopise, vprašanja itd. pošljite na naslov:

"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Edinole tako naslovljena pisma bodo zagotovo dospela na pravi naslov.

Rojaki, vpoštevajte to! S tem boste preprečili marsikatero zmedo in zakasnitev.

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIŽANA
Angleško-slovensko Berilo
(ENGLISH SLOVENE READER)
Stane samo
$2.—
Naročite ga pri
KNJIGARNI 'GLAS NARODA'
216 West 18th Street
New York City

DRUŠTVA
KI NAMERAVATE PRIREDITI
VESELICE,
ZABAVE
OGLAŠUJTE
"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.
CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Vsakovrstne
KNJIGE
POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO
se dobi pri
"GLAS NARODA"
216 W. 18th Street New York, N. Y.
Telephone: CHELSEA 3878
POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN V TEM LISTU VSAKI TEDEN